

Uchwała Nr 44
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027
z 22 listopada 2023 roku

w sprawie zmian w części I 10.1.1 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 uchwała, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 pozytywnie opiniuje zmiany w części I 10.1.1 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, określone w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Ryszard Bartosik
Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Załącznik do uchwały Nr 44 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z 22 listopada 2023 r.

Rodzaj zmiany: Zmiany dotyczące interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich ustanowionych w tytule III rozdział IV rozporządzenia (UE) 2021/2115, o których mowa w art. 119 ust. 9 tego rozporządzenia

Zmiany dotyczą opisu interwencji 10.1.1 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PS WPR 2023–2027) i polegają na:

- 1) uzupełnieniu części dotyczącej kryteriów wyboru operacji o nowy zakres (kryterium wyboru dla obszaru B);
- 2) modyfikacji warunków kwalifikowalności w obszarze D (rezygnacja z leasingu);
- 3) wprowadzeniu zmian doprecyzowujących obecną treść warunku:
 - a. dostępu w obszarze B dotyczącego objęcia gospodarstwa systemem rolnictwa ekologicznego w dniu składania wniosku o przyznanie pomocy,
 - b. wzrostu wartości dodanej brutto (odniesienie warunku do operacji a nie inwestycji),
 - c. dotyczącego wsparcia operacji, realizowanych wspólnie na rzecz więcej niż jednego rolnika (doprecyzowanie, że w obszarze D tylko takie operacje mogą być wsparte);
- 4) dodaniu możliwości przyznania wsparcia w maksymalnej wysokości – 1 mln zł w przypadku przechowalni w obszarze B.

Proponowana zmiana PS WPR 2023–2027 (Zaznaczono w trybie rejestracji zmiany:)

1. Zmiana w części 5. Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji - w części dotyczącej opisu ukierunkowania interwencji

„W przypadku obszaru B kryterium wyboru może również dotyczyć bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, przechowalnictwa lub lepszego przygotowania do sprzedaży oraz ekologicznej produkcji zwierzęcej.”

(strona 905)

2. Zmiana w części 5. Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji - w części: Określenie kwalifikujących się beneficjentów i szczególnych kryteriów kwalifikowalności, w stosownych przypadkach związanych z beneficjentem i obszarem.

1) „Obszar D

Operacje dotyczące produkcji roślinnej polegające na zakupie ~~lub leasingu~~ maszyn do zbioru.”

(strona 906)

2) „Pomoc w obszarze B dotyczy gospodarstw prowadzących produkcję ekologiczną na rynek, w przypadku których co najmniej 80% powierzchni UR/produkcji/zwierząt albo co najmniej 50% powierzchni UR i cała produkcja zwierzęca, której dotyczy operacja, jest są objęte tym systemem em w dniu składania wniosku o przyznanie pomocy.”

(strona 906)

3) „Inwestycja–Operacja musi doprowadzić do wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie, w szczególności w wyniku racjonalizacji technologii produkcji lub wprowadzenia innowacji, zmiany profilu produkcji, poprawy jakości produkcji lub zwiększenia wartości dodanej produktu, co najmniej o 10% w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy.”

(strona 906)

4) „Nie udziela się wsparcia na operację, która ma być realizowana wspólnie na rzecz więcej niż jednego gospodarstwa, z wyjątkiem operacji realizowanych w obszarze D, gdzie o pomoc może ubiegać się wyłącznie grupa rolników.”

(strona 907)

3. Zmiana w części 7. Forma i stawka wsparcia/kwoty/metody obliczeniowe – Zakres wsparcia na poziomie beneficjenta

„Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach interwencji w okresie realizacji planu nie może przekroczyć:

1 mln zł - w obszarze B w przypadku operacji polegających na:

- budowie lub modernizacji budynków lub budowli służących do produkcji ekologicznej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym również w miarę możliwości ograniczających szkodliwy wpływ rolnictwa na środowisko, energooszczędnych, niskoemisyjnych (wraz z wyposażeniem tych obiektów); operacje polegające na budowie lub modernizacji budynków lub budowli do utrzymywania zwierząt gospodarskich muszą zakładać wyłącznie bezuwięziowe utrzymanie zwierząt lub
- zapewnieniu wybiegów oraz pastwisk dla zwierząt, w tym z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań

oraz w obszarze B i C w przypadku przechowalni.”

(strona 908)

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Zmiana 1 – ukierunkowanie pomocy w obszarze B

Produkcja zwierzęca jest bardziej pracochłonna i kapitałochłonna niż produkcja roślinna. W ramach celu szczegółowego 2 „Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację” zidentyfikowano potrzebę inwestowania w budowę lub modernizację budynków/budowli wraz z ich wyposażeniem służących produkcji zwierzęcej. Wprowadzenie w obszarze B, dotyczącym produkcji ekologicznej, kryterium wyboru dotyczącego produkcji zwierzęcej jest ważne, ponieważ ekologiczna produkcja zwierzęca jest słabo rozwinięta w Polsce w stosunku do ekologicznej produkcji roślinnej.

Ponadto, produkcja zwierzęca pozwala na wytwarzanie ekologicznych artykułów spożywczych, takich jak np. mleko, jaja, mięso, poszukiwanych przez konsumentów. Produkcja zwierzęca posiada także inne, ważne cechy, dla dalszego rozwoju gospodarstw rolnych m.in. wymaga relatywnie dużych nakładów pracy (miejsca pracy), w tym siły ludzkiej

dość równomiernie rozłożonej w ciągu roku, umożliwiła podniesienie lub utrzymanie żyzności gleby poprzez wytwarzanie nawozów naturalnych, pozwala zapewnić względnie równomierny (w porównaniu do produkcji roślinnej) dopływ środków finansowych do gospodarstwa.

Uwzględnienie kryterium wyboru w obszarze B dotyczącego prowadzenia produkcji zwierzęcej zgłoszone zostało przez branżową organizację rolniczą.

Zmiana 2.1 – warunki kwalifikowalności w obszarze D

Obszar D jest skierowany do grup rolników, którzy wspólnie ubiegają się o pomoc w celu zrealizowania inwestycji zbiorowej. Doświadczenia z wdrażania operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pokazują, że rolnicy, w tym Ci, realizujący wspólne inwestycje, nie korzystali często z tej formy finansowania inwestycji. Według informacji uzyskanych z ARiMR opracowanie rozwiązania związanego z rozliczeniem inwestycji finansowanych w formie leasingu w systemie informatycznym w przypadku grupowego wnioskowania o pomoc jest skomplikowane i w ocenie ARiMR nakłady środków, w tym pracy, na wdrożenie takiego rozwiązania znacznie przewyższają potencjalne korzyści jakimi byłoby obsłużenie odpowiednio dużej grupy beneficjentów korzystających z tej formy finansowania. Zakres prac obejmuje przyjęcie odpowiednich założeń dotyczących leasingu w formularzach wniosków i umowy w tym, w systemie informatycznym, pozwalających wyliczyć pomoc przysługującą każdemu z rolników wspólnie ubiegających się o pomoc (w tym udział w kwocie pomocy przypadającej na rolnika, uzależnionej od wysokości rat kapitałowych w poszczególnych etapach), zawarcie stosownych postanowień w tym zakresie w umowie wspólnego użytkowania sprzętu oraz wzorze umowy o przyznaniu pomocy z podziałem na 5 etapów. Ze względu na brak zainteresowania rolników leasingiem w poprzednim okresie programowania (PROW 2014-2020), ARiMR proponuje zrezygnować ze wspierania inwestycji finansowanych w tej formie w przypadku rolników wspólnie ubiegających się o pomoc.

Zmiany 2.2 – 2.4 mają na celu doprecyzowanie treści opisu interwencji, w związku z uwagami, zgłoszonymi do projektu wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach PS WPR 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1.

W trakcie prac nad projektem wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) uznano, że dostęp gospodarstw ekologicznych do pomocy dedykowanej dla tych gospodarstw należy ustalać biorąc pod uwagę powierzchnię użytków rolnych gospodarstwa objętych systemem. Podczas konsultacji publicznych i kolejnych etapów prac nad projektem wytycznych szczegółowych pojawiały się propozycje, aby wypracować inne podejście dla gospodarstw, w których jest prowadzona ekologiczna produkcja zwierzęca i które chciałyby realizować operację w obszarze produkcji zwierzęcej. Dlatego proponuje się, aby w przypadku gdy operacja ma dotyczyć ekologicznej produkcji zwierzęcej kryterium dostępu w obszarze B stanowiło, że co najmniej 50% powierzchni i cała produkcja zwierzęca, której dotyczy operacja, są objęte systemem rolnictwa ekologicznego. (zmiana 2.2)

Operacja, na którą przyznawana jest pomoc w ramach tej interwencji może obejmować jedną lub więcej inwestycji (szczególnie w obszarze B - szeroki zakres wsparcia). A zatem,

oceniając wpływ inwestycji na wzrost wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie, ocenie będą poddane wszystkie inwestycje (objęte daną operacją), na które przyznano pomoc. (zmiana 2.3)

W ramach obszaru D pomoc przyznawana będzie na operacje dotyczące produkcji roślinnej polegające na zakupie maszyn do zbioru. Podczas projektowania PS WPR zakładano, że o pomoc w ramach obszaru D będzie mogła się ubiegać wyłącznie grupa rolników – na operacje realizowane wspólnie na rzecz więcej niż jednego gospodarstwa. Zatem, proponowana zmiana ma charakter doprecyzowujący aktualny opis interwencji PS WPR.(zmiana 2.4)

Zmiana 3 – kwota pomocy na przechowanie w obszarze B

W ramach obszaru B możliwe jest uzyskanie wsparcia na szereg inwestycji, które będą realizowane w gospodarstwach prowadzących produkcję metodami ekologicznymi. Przewidziano, że w obszarze B mogą być realizowane operacje polegające na zwiększaniu dochodowości produkcji poprzez bezpieczne dla konsumenta i efektywne przedłużanie trwałości produktów, przechowywanie oraz lepsze przygotowanie do sprzedaży (w tym bezpośredniej), w tym operacje polegające na budowie lub modernizacji budynków lub budowli lub zakupie sprzętu do: przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania, konfekcjonowania produktów rolnych. Budowa przechowalni wraz z wyposażeniem w obszarze B jest operacją tego samego typu co operacja w obszarze C, gdzie maksymalna wysokość wsparcia na taką operację wynosi 1 mln zł. A zatem, proponowana zmiana wyrównuje maksymalną wysokość pomocy możliwą do uzyskania w odniesieniu do tych samych operacji w obszarze B i C.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art 119 ust. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

22 listopada.2023 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Proponowane zmiany przyczynią się, w zależności od zmiany, do: ukierunkowania pomocy w obszarze B na ekologiczną produkcję zwierzęcą, niekomplikowania dokumentów aplikacyjnych i procedur związanych z przyznawaniem i wypłatą pomocy, doprecyzowania treści opisu interwencji w celu jego uproszczenia, uspołnienia i skonkretyzowania oraz umożliwią udzielanie takiego samego wsparcia na analogiczne operacje – bez względu na obszar wsparcia, w ramach którego są realizowane.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Nie dotyczy.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Nie dotyczy.